

Universitätsbibliothek Paderborn

**Isagoge Sive Introductio Ad Vitæ Spiritualis
Perfectionem, Omnibus tam Regularibus, quām Clericis
Sæcularibus, Confessariis, Concionatoribus, & Animarum
Pastoribus perquām utilis, & specialiter ...**

Herlet, Johann Georg

Sulzbaci, Anno MDC.XCIII.

§. 2. Quomodo possimus in charitate erga Deum proficere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37853

alios docere debent, sint perfecti; ut inquit Religiosissimus & doctissimus vir Ludovicus de Ponte *tomo 2. de Christiani hom. perfect. trad.*

I. c. I.

§. 2.

Quomodo possimus in charitate erga Deum proficere

252. **D**iximus suprà ex D. Thoma 22. q. 186. a. 2. quod perfectio charitatis sive charitas sit finis statùs Religionis; quod non intelligendum est de Actu Charitatis intensissimo, qui scilicet talis sit, ut intensior haberi non possit. Nam hoc nimis arduum foret, & anxietatibus scrupulisq; plenum; cum nullus scire possit, an ille actus, quem elicuit, sit omnium intensissimus, ita ut intensior elici nequeat; adeoq; illi, qui obligantur esse perfecti, velut Episcopi, pastores animarum &c. semper deberent esse dubii & anxi. num suæ obligationi satisfecerint. Quod repugnat Bonitati divinæ, cuius jugum suave est, & onus leve. *Matt. 11.* Neque etiam intelligendum est, quasi illi, qui tenentur esse perfecti, debeat incessanter diu noctuq; & sine intermissione Actibus charitatis eliciendis vacare. Id enim secundum ordinarium cursum pro statu viatorum impossibile est, & solis comprehensoribus proprium. Debet ergo charitas esse perfecta in iis, in quibus requiritur perfectio; non vero perfectissima;

hoc

hoc est, debet esse vehemens, intensa, fortis, & efficax; non autem remissa, tenuis & infirma; qualis est in *incipientibus*. Debet secundo pluribus actibus ferri in Deum, iisq; variis & specie diversis; non vero per unicum solum Actum *Bonae intentionis*; quem supra pro Tyronibus assignavimus. Tertio debent praedicti Actus frequenter elici, & quidem toties, quoties opportuna se occasio offert; ita ut ex actuali charitate, aut saltem virtualiter permanente semper operemur, si conditio operis incepiti non patiatur actualem. Quartò debet Charitas etiam se extendere ad plura objecta, puta ad proximos nostros, ita ut inimicos quoq; diligamus, & illis benefaciamus propter Deum. *Matth. 5.*

213. Atq; hinc facile colligitur, quomodo in charitate Dei proficere, & quotidie se perficere debeant, qui ad perfectam charitatem tendere obligantur. Primò enim conari eos oportet, ut paulatim intensiores & fortiores actus eliciant, amorem suum ab omnibus rebus creatis abstrahendo, & totum in Deum transferendo. Sicut enim jaculatoros, dum unum oculum claudunt, hoc ipso visionem in altero oculo magis intendunt, & fortior em efficiunt; eo quod spiritus animales tunc plures concurrant, & eo oculo, in quo se advertunt otiosos, relicto, ad alterum mox confluant, ut ibidem visionem intendant: ita si pars cordis nostri, quæ ferebatur ad res creatas, occludatur; vires illius ante dissipatae, mox recolliguntur & coadunantur ad dilectionem Dei intensiorem & fortiori eliciendam. Dixi autem conandum esse,

Mm 4

ut pau-

ut paulatim intentiones Actus charitatis eliciant: quia ut suprà dixi, nemo tenetur conari ad actus intensissimos eliciendos: Sicut nemo tenetur esse perfectissimus: charitas enim *perfecta* reddit hominem *perfectum*: non autem requiritur perfectissima & intensissima. Imò talis conatus foret planè irrationalis & imprudens, multisq; scrupulis, dubiis, & anxietatibus animi expositus; possetq; frequenter causare capitis dolores, destructionem cerebri, & aliasq; incommoditates; prout non raro docet experientia. Unde Cornelius à Lapide *in c. 3.* *Philipp.* ait *Perfectionem hujus vitæ consistere non in eo, quod quis planè sit perfectus, hoc enim impossibile est.* probatq; ex S. Augustino lib. de *perfect. justit. c. 9.*

Secundo quamvis Novitii & *incipientes* officio suo abundè satisfaciant, si opera vocatio-
nis suæ ordinaria ritè & ex intentione Deo pla-
cendi, sive ex motivo charitatis erga Deum
peragant; id tamen professis nequaquam suf-
ficere debet; sed hi prætereā adalios charita-
tis actus progredi, & in eorum exercitio se quo-
tidie occupare opus habent, ut paulatim con-
suetudinem seu Habitum & facilitatem acqui-
rant, animum in quavis occasione ad Deum e-
levandi, & per diversos charitatis Actus illi se
uniendi. Qui verò sint cœteri charitatis A-
ctus, infrà fusiū explicabitur.

Tertiò etiamsi multa sint opera Religiosorum,
quæ tales requirant mentis applicationem &
attentionem, ut illorum exercitio non possi-
mus actualiter simul intendere Deo, & per cha-
rita-

ritatem nos illi conjungere; cuiusmodi sunt studia literarum, & aliæ occupationes mentis seriae; quas proinde sufficit per Actum charitatis prævium retulisse ad Deum: Nihilominus in aliis operibus & functionibus, quarum tractatio compatitur actuale charitatis exercitium concomitans, pluries & sæpius, etiam durante eodem opere, animus ad Deum elevandus, & per charitatem illi est uniendus; maximè si diuturnior & protractior mora in conficiendo aliquo negotio requiratur; aut si in functione aliquà frequentes occurrant occassiones Deum amandi; prout contingit in recitatione vel decantatione Horarum Canonicarum, & Hymni Angelici, Orationis Dominicæ &c. de quibus infra. Imò non sufficit ad perfectionem, sæpiùs tantum se Deo per amorem conjungere, sed requiritur jugis quasi & continua animi & voluntatis unio; uti suo loco dicemus.

Quarto præter eos Actus charitatis, quos Religionem professi erga suos domesticos & confratres quotidiè exercent; & cum Novitiis communes habent, illis ex amore erga Deum ministrando; compatiendo, defectus eorum sive naturales sive morales supportando; Regularum observatione, modestiâ morum, & Religiosâ conversatione eos ædificando &c. requiritur præterea, ut ex Zelo gloriæ & Honoris Divini propagandi, & salutis animarum promovendæ, studeant acquirere eam scientiam, prudentiam, aliasq; qualitates, quæ ad hoc Apostolicum imò divinum opus ritè tractandum

Mm 5 fuit

sunt necessariæ; ut Sacerdotes facti, inveniantur omnibus ad sublimes illas functiones Ecclesiasticas requisitis instructi, possintq; ad nutum & voluntatem sui Prælati non solum absq; periculo propriæ & alienæ salutis, verū etiam cum magno animarum fructu applicari. Verū de his suo loco.

S. 3.

De primo actu charitatis erga Deum, qui est gaudium de Bonis Dei.

254 **A** Mare aliquem, sive charitatem & dilectionem habere erga aliquem, nihil est aliud, quām illi benē velle, eum unione quādam affectus erga ipsum; adeoq; dilectio & Amor Dei, qui est præcipuus & primarius actus charitatis, definiri potest, quod sit *actus voluntatis, quo quis Deo bonum vult, eum quādam unione affectus erga ipsum.* Duo enim requirit verus Amor, Primum est *volitio Boni;* quæ dicitur *Benevolentia;* & cùm in opus externum prodit, vocatur *Beneficentia.* Alterum est *affactus ad amatum;* quia nisi benevolens aut benefaciens affectu suo copuletur ei, cui bonum vult, non dicitur propriè illum amare. Sicut videmus in judice æquitatis studioso, quod benefaciat aliquando Judæis, vel extraneis ipsi ignotis, adjudicando ipsis causam secundūm jus & leges; cùm tamen propterea non possit dī ei eos amare, quia non unitur eis affectu.

Porrō